

ne. 148
Capdepera i Cala Rajada
desembre 1993.

- * *Plaça des Sitjar, amb notícies locals.*
- * *Entrevista amb Antoni Manroig Ferrer, "Es sabater" de Cala Rajada.*
- * *Festes de l'Esperança: programa.*

Associació Premsa Forana
Princesa, 24
SANT JOAN

Portalet-s

Cap Vermell

desembre 1.993

Ne. 148

Obra Cultural Balear

Capdepera

i

Cala Rajada

L'hem fet:

Joan Rai.

Pep Terrassa.

M. Antònia Gomis.

Jaume Fuster.

Paco Galià.

Sebastià Ferrer.

Biel Torres.

Joan Espiritusanto.

Miquel Ferragut.

Llucià Sirer.

Isidor Rodríguez.

Andreu Genovart.

Toni Melis

Dipòsit legal 1197/80.

Imprimeix:

Apostol i Civilitzador

*Els col.laboradors
d'aquesta revista expressen la
seva opinió als articles firmats*

Cap Vermell.

Apartat de correus, 69.

Capdepera.

Pel que aquí hem de dir convé recordar que la política té a veure amb la capacitat dels homes de viure en societat i les institucions que es donen per resoldre els problemes i conflictes que, necessàriament, apareixen en el conuiu. I que de vagades les lluites pel poder es realitzen al marge de les preocupacions socials, essent la comunitat una preocupació secundària, sinó un medi a manipular per arribar al tan ansiat protagonisme.

Ve a tomb aquesta introducció amb la possible/improbable/amenaçant/avortada moció de censura de tots coneguda. No discutim l'oportunitat de plantejar-la o realitzar-la, qüestió aquesta que pertany als polítics resoldre, i que per cert, mai no es farà a gust de tots.

El que volem recalcar és que una vegada més, emmascarat en una abundant publicitat -renou informatiu-, s'ha escamotejat el que és més important, a saber, els motius que mouen a presentar-la, una explicació suficient de la situació que impulsa la decisió i el programa que s'ofereix per fer-li front. En definitiva, volem saber que haguéssim guanyat els ciutadans, la comunitat, amb un canvi de govern municipal.

Contràriament, ha imperat la intriga, més que florentina potínera, per tal com s'ha desenrotllat el procés, mancat d'elegància, plé de rumors, descrèdits i desqualificacions personals. I sobretot, el silenci, -despreci cap als ciutadans ?- del partit que més profit n'esperava treure de la moció, que du a sospitar que, en aquest episodi, algú ha pensat més en els seus interessos que no en els de la comunitat.

El Constitucional ha derogat un article de la llei de Seguretat Ciutadana. Tots n'estam assabantats de les conseqüències. Si bé el sentiment de seguretat és una necessitat primària de l'home, sentiment, potser, aguditzat en temps de crisi, sembla que el suprimir article donava un poder excessiu a la policia que feia trontollar l'Estat de Dret.

A la pàgina 17, baix el lema *Democràcia és igualtat*, recollim una reflexió sobre l'inviolabilitat del domicili feta per un dels grans pensadors contemporanis.

Aquest desembre podem admirar l'exposició de joves pintors des de Felanitx a Capdepera. Si fullejau la revista vos topareu amb la presentació feta per *Josep Melià* i el curriculum del nostrat *Colau Vives*, membre del col·lectiu.

Vos podríem anticipar més seccions i articles; però no ho farem per no treure impacte a l'efecte sorpresa.

Ens acostam, dia rera dia, a les festes de Nadal, Cap d'any i Reis -sempre hi ha la possibilitat que algun despistat no se n'hagi adonat- i ens velem en l'obligació de fer arribar les bones festes als lectors. Vagi bé.

MOCIÓ SÍ, MOCIÓ NO? La notícia política del mes de novembre ha estat la protagonitzada pel regidor d'Esquerra Unida a l'Ajuntament de Capdepera, Pere Nadal.

El regidor de, fins aleshores, l'equip de govern trencava el pacte que permetia governar a la coalició del PSOE, PSM, CB i EU, emprant els mitjans de comunicació de Palma com a medi de difusió de les seves queixes vers els altres membres de l'esmentat equip de govern. Abans de les declaracions ja dites, sembla que ja hi havia tractes amb UCAP per presentar una moció de censura contra el batle Antoni Muntaner.

Les crítiques o desacords més greus es centraven en el funcionament de l'àrea de cultura (desmantellament de l'àrea socio-cultural), la política de personal i urbanisme.

Malgrat la intervenció de membres de l'executiva d'Esquerra Unida de les Illes i la pròpia executiva local, contràries a la moció, Pere Nadal ha duit endavant l'acord amb UCAP, amb la intenció de que el PP local s'afegís a l'esmentada moció.

L'actitud del PP, de no recolzar la iniciativa, permetrà que Antoni Muntaner pugui seguir com a Batle en minoria. El regidor Pere Nadal ha dimitit dels seus càrrecs. Ara bé, el govern municipal ho tindrà un poc més difícil, ja que Pere Nadal tindrà llibertat per decantar el seu vot cap a una banda o s'altra.

PINTURA JOVE. Dia 12, i fins dia 31 de desembre, tindrem l'oportunitat de visitar l'exposició "Pintura Jove al Llevant de Mallorca" que reuneix l'obra gràfica de sis joves pintors de la nostra comarca.

L'exposició, molt recomanable, és una interessant mostra de les noves tendències plàstiques. Els sis pintors han estat triats pels seus respectius ajuntaments. Capdepera hi és representada per Colau Vives. La mostra anirà a tots els municipis de la comarca, a Palma, a Menorca i a les Pitiüses.

BOLETS. Gràcies a uns plujosos i humits mesos d'octubre i novembre, els bolets han inundat els nostres boscos i muntanyes. I d'entre ells, els cercats i suculents esclatassangs. Enguany diuen que n'hi ha hagut a voler, no només a la nostra comarca, tradicionalment bona, sinó també al Pla i a la zona de Migjorn.

Però no només hi ha esclatassangs, a Son Jaumell s'hi trobà aquest magnífic exemplar de gírgola de 5 kgs, amb unes mides més que considerables com podeu veure a la fotografia. Per dur-la l'hagueren de xapar ja que no cabia dins el paner. Poc després troberen altra de 3,5 kgs. Les trobaren en Pere Llabata i la seva dona.

DITADA DE MEL. Dia 22 de novembre, la maquinària despertava els veïns del carrer Cala Lliteres amb una grata sorpresa: s'asfaltava el mig carrer que no ho estava i la voravia s'acabava d'enrajolar.

Així mateix ja feia mesos que es començà l'arranjament d'aquell carrer, tal i com comentàvem a la secció "Cap Vermell proposa... i l'Ajuntament disposa", i si aleshores criticàvem les demores ara ens felicitem per l'acabament de les obres.

PARALLAMPS. L'empresa estatal ENRESA, encarregada de llevar els parallamps radiactius a Mallorca, ha desmantellat els del C.P. S'Auba i dels repetidors de TV de Sa Cova Negra. Sembla que aquests artefactes deixaran de constituir un perill en un breu espai de temps.

ESCOLES. Al Pre-Escolar del C.P. S'Auba s'ha instal·lat un petit parc infantil de fusta, comprat per l'APA del centre. S'intenta així suplir una greu mancança, ja que no hi ha cap parc en condicions en tot el municipi (llevat de Canyamel). L'Ajuntament hauria de prendre mostra i acondicionar els seus parcs públics. L'APA de S'Auba ja els ha mostrat el camí.

L'ESPERANÇA. Les festes de L'Esperança tenen enguany un programa m'es extens i ample que mai. De fet inclou dues setmanes amb una completa sèrie d'actes culturals i religiosos. Sembla que la bonança econòmica del Patronat del Castell hi té molt a veure.

SUPLEMENT. Ja es troba pràcticament enllestit un nou suplement de "Cap Vermell" on hi trobareu les obres guanyadores del I Concurs de Narrativa Curta de les passades festes d'estiu. La coberta estarà impresa a quatre colors, i és obra de Colau Vives. La realització és a càrrec del Taller Municipal de Silografia. Les fotografies que il·lustren els textos ("Testimonis", "El vaticini" i "Crònica des de la mort") pertanyen al IV Marathon de Fotografia. Si no hi ha res de nou sortirà el mes de gener.

PARRÒQUIA DE SANT BARTOMEU. Les obres realitzades durant aquests últims mesos no han estat tan espectaculars com les que es dugueren a terme en el campanar, però han estat prou importants. Seguint les orientacions de l'arquitecte s'han anat analitzant les causes de l'humitat i eliminant-ne alguna d'elles. En el mes d'octubre es tractaren les bigues de ferro que sostenen la taulada ja que presentaven símptomes clars de oxidació, amb un cost total de 400.000 pessetes. També es va desmuntar el retaule de la capella de La Pietat, fortament afectat per l'humitat. En el mes de novembre s'han picat les parets d'aquesta capella i la sagristia.

Per altra banda, després d'un any de revisar els testimonis dels cruïl, s'han constatat que l'edifici no es mou tant com en principi es temia.

Des de la Parròquia es seguirà informant.

INCENDI. Dia 19 de novembre hi hagué un incendi amb nombrosos danys materials a ca'n Pedro Pulido, a alguns bars de Capdepera es fa una colecta per ajudar-li amb les despeses.

TEATRE. Dia 12 i 13 de novembre, la companyia de teatre "Es Mussol" presentà al teatre municipal, i amb gran

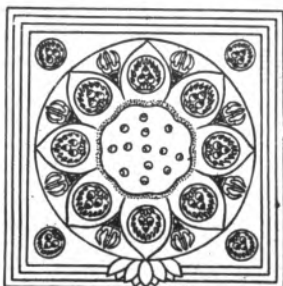
èxit de públic la seva darrera posta en escena: Els condemnats, de Baltasar Porcel.

Aquesta peça de teatre mai s'havia representat a Mallorca, i suposa un gran repte per actors, director i públic. La esceneografia (molt acurada), l'interpretació (molt bona especialment el segon dia) i una ambientació vertaderament angoixant, són les claus de l'èxit de les representacions del grup de teatre local. Una vegada més la nostra enhorabona al que fan possible que el teatre sigui una realitat al nostre poble.

PORT. Al moll de Cala Rajada s'han iniciat unes obres de reforma que afecten a l'espigó. No sabem l'amplitud de les mateixes, però pel moment s'han enderrocat les casesetes i la porxada -on es guadaven les xarxes- de l'esplanada del surtidor de CÀmpsa, i s'ha fet una ampla i llarga regata al llarg del moll.

Suposam que serà una reforma seriosa i inclourà la barana, en un estat pèsim.

AGENDA DE LA VILA

Mes de novembre

Nats:

Dia 3, Maria Inmaculada Rosa Ramos, d'Emilio i Juana.

Dia 10, Zaida Parra Capdevila, de Julio i Maria Glòria.

Dia 10, José Manuel Carrasco Martínez, de José Manuel i Vicenta.

Dia 11, Mercedes Pérez Carrasco, de Manuel i Emilia.

Dia 17, Miriam García Heras, de Manuel i Agueda.

Dia 20, Adoración Silva Franco, de Francisco Javier i Maria del Carmen.

Dia 25, Maria Elena Lorenzo Fuster, de José Manuel i Francisca Maria.

Noces:

Dia 6, Jesús Salido García amb Adelaida Ferrera López.

Dia 6, José Francisco Roig Campins amb Catalina Bonnin Preusse.

Dia 13, Francisco Melis Tous amb Carmen Angelica Fajardo.

Dia 13, Antonio Cifre Gonz'ález amb Caridad González Gallego.

Dia 14, Manuel José Granado Téllez amb Amalia Mulero Pons.

Dia 20, Serafin Fernández García amb Teresa Infante Cruzado.

Finats:

Dia 11, Miquel Sancho Flaquer (1911)

Dia 12, Leoncio Crespo Moro (1915)

Dia 14, María Martínez Martínez (1901)

Dia 19, José Luís García Navarro (1912)

Bones Festes

i

venturòs any 1994

Avisos, noces, i comunicats.

COMUNICAT DE PREMSA DE LA JUNTA DEL P.P. CAPDEPERA, RELACIONAT AMB LA POSSIBLE MOCIÓ DE CENSURA

La Junta Local del P.P. de Capdepera, davant la polèmica suscitada entorn a l'eventual presentació d'una moció de censura contra l'actual equip de govern municipal, decideix fer públic el següent comunicat:

Els regidors del PP Capdepera s'han mantingut en tot moment al marge de les negociacions dutes a terme pel grup polític UCAP i el representant d'EU a l'Ajuntament de Capdepera senyor Pere Nadal Mestre. Malgrat això, hem de reconèixer que sí estaven al corrent de les mateixes i, davant la imminent presentació de la moció, decidiren posar la qüestió en mans de la junta local del PP i els seus afiliats en general. Justament per això, volem agrair als nostres regidors la transparència amb la què han actuat i la confiança que han depositat en la junta local, com a òrgan d'expressió dels nostres afiliats a Capdepera.

- La junta local del PP vol fer públic, tal i com ja ho ha fet en repetides ocasions, el seu més absolut desacord en la gestió municipal duita a terme pel batle socialista, senyor Antoni Muntaner Pomar. Prova evident del desastre en què es troba el nostre Ajuntament, és el dèficit acumulat que es calcula al voltant dels 800 milions de pessetes. Dèficit que, per tots és conegut, no s'ha vist reflectit en inversions realitzades en el nostre municipi.

- Malgrat això, i després d'una reunió celebrada dia 26 de novembre, la junta local ha decidit per unanimitat no recolzar la moció de censura que en el seu dia fou presentada als nostres regidors.

Els motius que han aconsellat dita decisió són els següents:

1) En primer lloc, en el fons de dit acord hi rauen motius d'autèntica coherència política. En aquest sentit, entenem que la presentació d'una moció de censura, de la qual forma part essencial un representant d'EU, pot ésser mal entesa pels nostres afiliats i simpatitzants. Recordar al respecte, que el propi regidor d'EU, en repetides declaracions efectuades als mitjans de comunicació ha manifestat el seu distanciament ideològic en relació a la nostra formació política.

2) Així mateix, consideram que el moment de presentació de la moció no és el més oportú, ja que ens tocava a nosaltres la tasca d'administrar una crisi municipal de la qual no ens sentim, en absolut, responsables. En aquest sentit, pareix més oportú deixar en mans de la voluntat dels nostres ciutadans la decisió d'examinar i censurar els diferents grups

polítics municipals en les properes eleccions municipal de maig de 1995.

3) Al darrer, i després d'haver mesurat detingudament la situació, no sembla convenient recolzar una moció promoguda per una persona que ha estat declarada pel seu propi partit (EU) com inestable, cosa que ha quedat prou demostrada amb l'anunci públic en el dia d'ahir, de la decisió dels senyor Pere Nadal de donar marxa enrera a la presentació de la moció de censura. No tenim cap dubte de que aquesta rectificació ha estat deguda a la poca predisposició del PP a recolzar-la. Si no fos així, es demostraria clarament la veracitat de les opinions inicials del nostre regidor senyor Joan Llull, al assenyalar que tot això no era més que un muntatge o una obra de teatre.

- La junta local del PP decideix ratificar la seva confiança en els regidors que integren el seu grup municipal, instant-los a seguir desenvolupant en el futur la política duita fins ara. És a dir, es deu seguir fent una crítica constructiva que representi el recolzament de tot el que sigui positiu per al municipi i, lògicament, el rebuig del que sigui negatiu. Finalment, i davant la previsible situació d'inestabilitat municipal que s'apropa, exigim i reclamem dels nostres regidors la pres d'un compromís de seriositat i responsabilitat imprescindibles per al benestar del nostre poble.

Capdepera, novembre de 1993.

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE L'ARXIDUC

L'Associació d'Amics de l'Arxiduc sorgeix des d'un impuls il·lusionat i ple d'esperança que persegueix la noble finalitat de conèixer i donar a conèixer la profunda personalitat humana i ingent labor literària, científica i artística desenvolupada, amb entrega i rigor, per l'Arxiduc d'Austria, Lluís Salvador de Habsburgo-Lorena i Borbon, i molt especialment, en tot el que fa referència a les Illes Balears.

Els Amics de l'Arxiduc es proposen continuar en la investigació sobre la vida i l'obra d'aquest il·lustre personatge, no sols per fer-la present, sinó per projectar-la cap al futur i aconseguir que pervisqui en el temps. És també el seu propòsit recórrer i conèixer millor aquests llocs que formaren part del seu patrimoni o de la seva admiració, a les Illes Balears, però també a totes les terres llunyanes que constitueixen fites històriques de la seva vida i mort.

Són i seran Amics de l'Arxiduc tots aquells que, qualsevol que sigui el seu estament o professió, nacionalitat o raça, se sentin interessats per aquell home d'alt llinatge i de senzill tarannà que, abandonant palaus i rebutjant honors, recalà i arrelà a les nostres Illes, per convertir-les en la seva entranyable pàtria adoptiva i en la íntima realitat dels seus somnis.

JOAN ESTRANY I OBRADOR

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE L'ARXIDUC

Edifici Fundació Jaume Barceló

Sant Jaume, 4 - 07012 Palma

FESTES DE L'ESPERANÇA 1993. PROGRAMA.

*** Dissabte, dia 11 de desembre:**

10'30 hores a 12 hores a la Casa del Governador els nins i nines faran neules que després serviran per ornamentar la Capella del Castell.

12 hs. i al mateix lloc ESPECTACLE INFANTIL amb teressetes.

*** Diumenge, dia 12 de desembre:**

11,30 hs. recorregut ciclista (si fa mal temps es farà dia 19).

12,30 hs. Inauguració de l'exposició col·lectiva "Pintura jove al Llevant de Mallorca". Sala municipal d'exposicions.

13 hs. Acte institucional de commemoració del X Aniversari del Patronat del Castell. Sala d'actes de l'Ajuntament.

17 hs. Conferència sobre "La devoció a la Verge de l'Esperança al llarg dels temps " a càrrec d'en Josep Terrassa. Sala d'actes de l'Ajuntament.

20,30 hs. Concert de la Banda de Música. Parròquia de Sant Bartomeu.

*** Dilluns, dia 13 de desembre:**

Comença el torneig de tennis-taula i escacs, organitzat per l'Associació de Pares d'Alumnes del col·legi S'Alzinar. Al pavelló de S'Alzinar. Programes a part.

*** Dijous, dia 16 de desembre:**

19,30 hs. Celebració comunitària del Sagrament de la Reconciliació. Parròquia de Sant Bartomeu.

*** Divendres, dia 17 de desembre:**

19 hs. Concentració i sortida de la Plaça de l'Església cap al Castell acompanyats de la Banda de Cornetes i Tambors.

19,30 hs. COMPLETES. Predicarà Mn. Llorenç Tous. A la sortida de completes BALL OBERT per a tothom a la Plaça des Sitjar. EL PATRONAT del CASTELL convida a tots els assistents a una torrada (els dolços: coques, pastissos o altres s'aportaran de forma voluntària i es podran dur a l'Ajuntament des de les 15 hs. fins a les 17,30 hs.).

*** Dissabte, dia 18 de desembre:**

FESTA DE L'ESPERANÇA.

10,30 hs. Ofrena floral a càrrec de nins i nines.

11 hs. OFICI SOLEMNE. Predicarà Mn. Llorenç Tous. En acabar refresc per tothom.

15,30 hs. PROCESSÓ de la Mare de Déu acompanyada per la Banda de Música. Es convida a la gent a cantar Avemaries, i enramellar els carrers per on passa la Processó.

EI SERMÓ DE SA BOIRA. anirà a càrrec de Mn. Pere Orpi. En acabar la processó, CONCERT a càrrec de la Coral S'Alzinar. Parròquia de Sant Bartomeu.

19,30 hs. Missa de IV diumenge d'Advent.

22 hs. GIMKAMA de l'ESPERANÇA. Plaça des Sitjar. Inscripcions a partir de les 21 hs.

*** Diumenge, dia 19 de desembre.**

17 hs. Final del TORNEIG de TENNIS-TAULA i ESCACS al pavelló de S'Alzinar.

21,30 hs. RECITAL de música al Teatre Municipal.

*** Dimecres, dia 22 de desembre.**

Rifa Pro-Obres Parròquia de Sant Bartomeu en combinació amb la Loteria Nacional.

GRÀCIES A TOTS PER LA VOSTRA COL·LABORACIÓ I MOLTS D'ANYS.

LA GENERACIÓ DELS SEIXANTA

Josep Melià

De *Felanitx a Capdepera* (les petites pàtries de *Miquel Barceló* i *Jaume Mercant*) hi ha un univers humà molt complex a on han fructificat tota casta d'experiències artístiques. No sempre, és cert, amb el nivell i la qualitat d'aquesta segona part de segle. Però suficient, en qualsevol cas, per servir de punt de referència a les noves generacions.

Tenc els meus dubtes que totes les vocacions pictòriques suscitées pel «boom» dels vuitanta sien totes autèntiques. Però això és una qüestió que només el temps decantarà. De moment retenguem un fet positiu. Hi ha tota una nova generació que desperta. Que irromp en el món de l'art i que vol trobar camins personals, estils, un món o tot un univers. I cal encoratjar a qui s'arrisca. Perquè afronta una aventura incerta, plena de perills, a on trobarà instants de calma i de plaer i moments de desesperació i arravats d'impotència. No d'altra manera granen les inquietuds juvenils en una gran obra plàstica.

Aquest esforç de donar una visió de la pintura dels artistes nascuts entorn de l'any seixanta —joves per a haver completat el seu cicle d'indagació de l'abisme, però ja prou experimentats per a saber que són qualche cosa més que promeses i per tant dignes d'un examen de la seva evolució i dels progressos del seu llenguatge— em sembla molt encertat. Tot i que la diversitat de rutes pugui produir sorpresa o tal vegada confusió. No oblidem, en qualsevol cas, que estem admirant l'esforç múltiple i singularitzat de trobar un sistema d'expressió artística que vol ésser original però que no sempre ha depurat les influències ni els ecos de la inspiració. Estem en presència de vocacions que estan granant. No d'artistes que ja puguin celebrar la culminació de la seva aventura. Per tant ens hem d'acostar als seus quadres amb la mateixa excitació i curiositat amb què, ells mateixos, cada dia, qui sap si en les hores que l'altra gent dedica al descans, s'esforcen en explorar la realitat, el subconscient, la matèria o el moviment i la llum. Voldria que fóssim conscients que malgrat l'aventura artística és solitària i silent, l'art neix i viu en societat, per tant necessita el calor d'un medi receptiu, obert i amb ganes d'establir el diàleg visual amb les propostes que els artistes ens ofereixen. Un quadre mai és complet sense l'ull de qui el mira. Només quan s'interioritza —i es dissol en sensacions diferents segons la sensibilitat i el món interior de cadascun de nosaltres— l'art arriba al seu punt de destí. Per tant voldria que aquesta mostra itinerant fos un toc de clari per mantenir-nos atents a tot allò que *Pere Bennassar*, *Colau Vives*, *Girart Nadal*, *Antoni Ferragut*, *Llorenç Femenias* i el meu paísà *Sebastià Massanet*, estan fent per engrandir i millorar la qualitat artística del país ■

PINTURA JOVE AL LLEVANT DE MALLORCA.

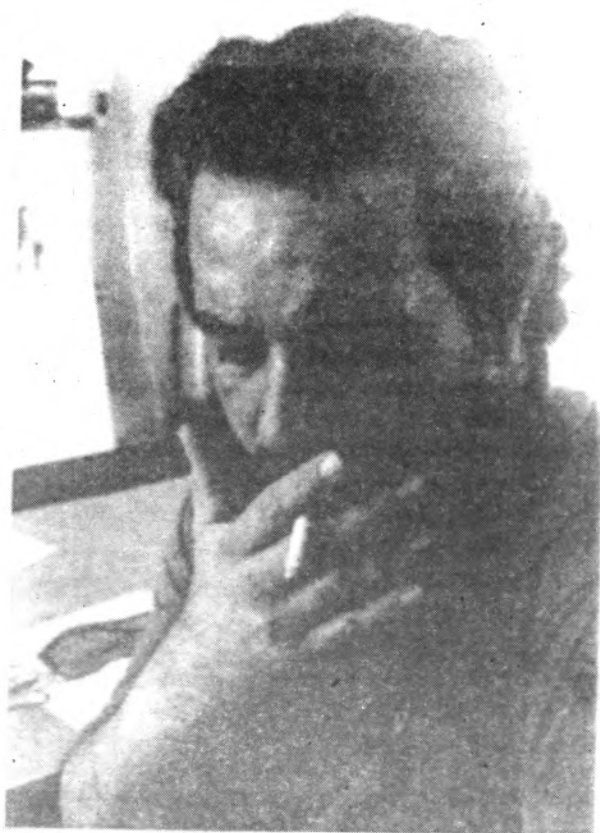
PINTURA JOVE DEL LLEVANT DE MALLORCA

Amb aquest títol s'obrirà el dia 12 de desembre una exposició que recull l'obra de *Pere Bennassar* (*Felanitx*), *Llorenç Femenies* (*Manacor*), *Antoni Ferragut* (*Son Servera*), *Antònia Girard* (*Sant Llorenç*), *Sebastià Massanet* (*Artà*) i *Colau Vives* (*Capdepera*).

Sens dubte és l'exposició més interessant que podrem veure al nostre municipi aquest hivern. La iniciativa compta amb el recolzament dels ajuntaments i es podrà veure als distints pobles representats, a m'es d'Eivissa, Formentera, Menorca i Palma (es comenta que, fins i tot, pot viatjar a Barcelona).

Evidentment, per a la trajectòria personal d'aquests artistes, la mostra itinerant pot ser una fita força important. L'acurada presentació del catàleg de l'exposició dona una idea de la seriositat i pretensions de l'organització.

Són sis estils, sis personalitats diferents, amb un únic comú denominador: són pintors joves del Llevant de Mallorca. Anau a conèixer-los a la Sala Municipal d'Exposicions fins al dia 31 de desembre.

Colau Vives Fuster

Cala Rajada, Capdepera (Mallorca), 1956

Autodidacte. Reconeix influències de tothom.

Els dos darrers anys han estat d'una intensa producció, iniciant una nova etapa d'experimentació amb noves tècniques i temes.

Exposicions

- 1977 Galeria d'Art a l'Hotel Serrano, Cala Rajada.
- 1988 Exposició del Certamen de Pintura Vila de Capdepera. Sala Municipal d'Exposicions, Capdepera.
- 1989 Exposició del Certamen de Pintura Vila de Capdepera. Sala Municipal d'Exposicions, Capdepera.
- 1990 Exposició Premis Vila de Capdepera. Cinc Anys. Sala Municipal d'Exposicions, Capdepera. Col·lectiva. Art Avui a Capdepera, organitzada per l'Ajuntament de Capdepera. Sala Municipal d'Exposicions, Capdepera.
- 1993 Drac Màgic, Palma. Pintura jove al Llevant de Mallorca. Itinerant.

Premis

- 1988 Premi Local del IV Certament de Pintura Vila de Capdepera, organitzat per l'Ajuntament de Capdepera.
- 1989 Segon Premi absolut del V Certamen de Pintura Vila de Capdepera, organitzat per l'Ajuntament de Capdepera.

Realitza des del 1989 el cartell anunciador de les Serenates d'Estiu que organitza Joventuts Musicals de Capdepera. Ha realitzat dibuixos per a cartells de les festes del Carme, Reis, Sant Roc i Sant Bartomeu, així com per a la Mitja Marató Internacional del Carme.

És l'autor de la portada de l'Agenda Jove del 1990, realitzada pel Consell de la Joventut de les Illes Balears. Ha realitzat la portada del disc del grup de rock «Haciendo el pino».

Tercio de banderillas y estocada. 1990

Técnica mixta / tela
64 x 52 cm.

BATEC

CLONATGE HUMÀ: REpte O DELICTE?

Recentment s'ha obert un extens i intens debat dins la societat americana i, de rebot a la resta del món sobre els límits de les manipulacions genètiques i els avenços científics.

La genètica nascuda, rudimentàriament, amb els experiments de Mendel, ha sofert durant els darrers anys una evolució espectacular. Les seves aplicacions a l'agricultura i a la ramaderia han estat tradicionalment ben considerades: pagesos i ramaders empenen tècniques elementals com la selecció de llavors, l'ús de sementals, etc. Però d'aquí a l'enginyeria genètica hi ha un fonal.

La qüestió és ben senzilla i greu: ¿té dret l'home a manipular embrions humans? Tècnicament s'ha demostrat que en un futur pròxim aquesta manipulació pot ésser viable, malgrat que avui per avui encara no sigui factible. La ciència, en aquest camp, recolzada per importants avenços de la microcirurgia, ha arribat a límits insospitats: operacions considerades fins fa poc de ciència ficció són realitats amb possibilitats certament esgarrifadores. Malgrat tot, la possibilitat d'obtenir individus iguals és ínfima ja que els factors ambientals afegeixen una variable molt difícil de controlar.

Però no tot és negatiu, el clonatge pot significar un nou i gran pas cap a l'embaràs "a la carta", pot possibilitar la fabricació d'òrgans de recanvi i, fins i tot, la curació d'enfermetats genètiques. A més, amb el perfeccionament de les tècniques manipulatives, es poden evitar malalties hereditàries, solucionar problemes d'infertilitat, triar el sexe, etc.

Sap tothom, però, què és el clonatge? Hi ha una manca total d'informació provocada, en part, pel secretisme de les investigacions. Ja l'any 1952 es feren els primers intents amb animals i en 1976 es realitzà la primera temptativa de clonatge humà, sense gaire èxit. D'una forma elemental el clonatge consisteix a fecundar un òvul, i quan les cèl·lules de l'embrió comencen a multiplicar-se, es divideix aquest d'una manera artificial. Cada bocí es converteix en un nou embrió amb un codi genètic igual als altres. De cada part pot sortir un individu complet.

El repte està en l'aire: amb consentiment o sense es fan experiments. El control de la població, la creació d'individus uniformats genèticament, són fets que barregen la ciència i la fantasia. Els canvis són massa ràpids i nosaltres ho tenim mal d'assimilar.

COSSETES

El significat *zona verda* és el que està compost pels fonemes que integren aquestes dues paraules o pel seu signe gràfic. Aquest significat l'associem, com a l'altra cara d'un full de paper, amb el significat, és a dir, amb allò que duim a la nostra consciència. Zona verda=espai ample, frondós, exuberant de vegetació, on el cos i l'esperit semblen retrobar-se definitivament.

Significant i significat conformen el signe lingüístic que, molt teòricament, hauria de correspondre a una realitat. La realitat és però, al manco al nostre municipi, la conformada per gaies brutes, poblades d'algun bri d'herba, ridículament minúscules i amb rètol que torna al sig-nificant: zona verda pública. Senzillament ridícul.

Pixatinters

FILATÈLIA

L'Associació Filatèlica de Capdepera i Cala Rajada, ha començat a recuperar l'activitat i us comunica que, una vegada integrats dins l'Associació Balear d'associacions filatèliques, tendran preferència i oportunitat, entre d'altres coses, de:

1.- Comprar a preu oficial segells, miniplecs, fulles, proves i segells damunt sobres de primer dia de circulació, aereogrames, etc.

2.- Comprar classificadors, fulles de distintes marques, àlbums i tota casta de material filatèlic amb grans descomptes.

3.- La nostra associació disposarà, per als aficionats, col.laboradors, principiants i interessats, per a la seva consulta i comprovació, de catàlegs de totes les nacions, revistes filatèliques, làmpares fluorescens, etc.

4.- Assessorament filatèlic, per valorar el què és més interessant i convenient per col.leccionar.

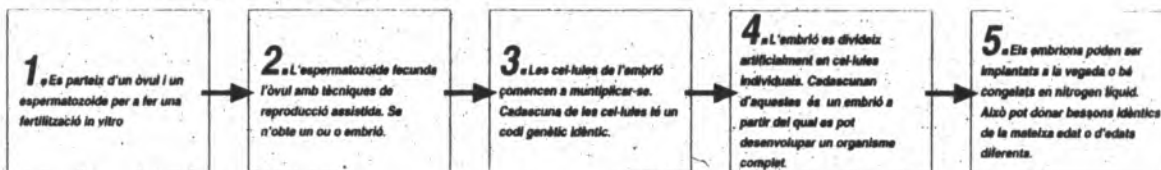
5.- Intercanvi de segells nous i usats de tot el món amb col.leccionistes de les Balears.

Capdepera, octubre de 1993.

**Dia 31 es reunire un grapat de socis i amics dels segells del municipi per revisar els estatuts i revitalitzar les activitats dels col.leccionistes locals.*

Molts de dissabtes es reuneixen a les antigues dependències de la Policia Municipal de Cala Rajada. Si n'estau interessats, contactau amb ells.

Com es fa un clonatge d'un embrió humà

RACÓ DE LA GENT GRAN

Cap Vermell obri a partir d'aquest número una pàgina dedicada a les activitats de les associacions de la Tercera Edat, les quals esperam que ens facin arribar regularment les seves col.laboracions.

Festa 10è. Aniversari.- El diumenge 10 d'octubre, l'associació Sol Naixent commemorà el seu 10è. aniversari, amb una missa en memòria dels seus socis finats. La pianista M. Antònia Gomis i el bariton Wolf Adamson donaren relleu a l'acte. Després hi hagué un dinar de companyonia al Centre de Vacances Font de Sa Cala. Col.laborà l'Associació Hotelera. El fi de festa comptà amb un show brasiler.

El secretari senyor Oleo llegí un plegamí en dedicatòria a la primera junta directiva. El senyor Pujadas féu una ressenya històrica de l'Associació, i el president, senyor Ferrer, tancà el torn de parlaments.

Demanda a l'Ajuntament.- El tram de carrer Pizarro, entre l'Avinguda Floreal i el carrer San Andrés, està a les fosques cada vespre. No seria fàcil col.locar unes faroles damunt els pals ja existents? Ho sol.licitam els vells socis de la llar dels padrins.

Parròquia del Carme.- L'església de Cala Rajada celebrarà la missa del darrer dijous de cada mes, a partir del gener del 94, dedicada especialment a les persones majors. Hi estau econvidats.

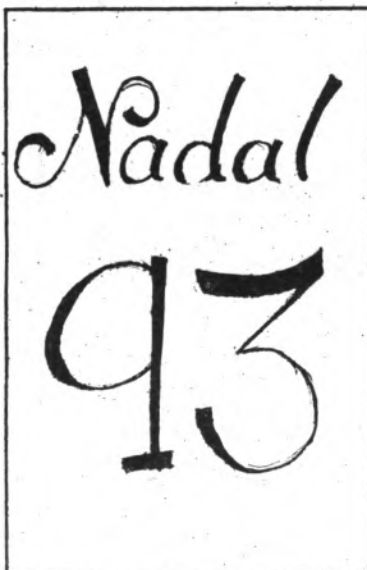
Bústia.- La Junta Directiva del Sol Naixent determinarà la col.locació d'una bústia (buzón) de suggerències i queixes per rebre millor les demandes i propostes que es vulguin exposar. El que cal ara és un bon ús i eficàcia d'aquest

servei.

Any Europeu de les Persones Majors i de la solidaritat entre generacions.- Actes del mes de desembre: es pretén fer una trobada local, un berenar i, potser, una exposició de fotografies antigues. També hi ha previst un miniconcert de la rondalla d'Elionor Gómez-Quintero i de la pianista Maria Antònia Gomis. Es faran programes a part.

La tira...

d'en Toni.

CONVERSA AMB...

ANTONI MANROIG FERRER "ES SABATER"

Uns dels darrers representants de l'ofici de sabater que quedaven a Mallorca es jubila. És, també, un dels últims representants d'una manera de treballar que dóna importància a la feina ben feta, d'una gent que es sent orgullosa del seu ofici i que l'estima. Per ventura per això *es sabater* ha estat tantes vegades retratat.

Mai havíem fet una entrevista cos a cos, i és que 10x5 pams és molt poc espai per enfrontar-se amb un entrevistat. Confiem haver reproduït feelment les seves paraules que són de despedida després de 32 anys d'estar entre nosaltres.

- Com va esser això de venir a *Cala Rajada* ?

- Vaig venir aquí perquè tenia tres al.lots i ses coses de sa feina es posaven molt difícils. Ja coneixia *Cala Rajada*; cada estiu, de fadrí, venia a passar tres o quatre dies per les festes, perquè la que després seria la meva dona estava llogada amb Don Joan Vives i la seva esposa n'Antònia Ribot, que venien a passar un mes aquí. Jo estava a la Pensió Massanet, així que ja coneixia el poble abans de venir-hi a fer feina.

- Abans, on treballàveu ?

- Tenia un taller propi on hi fèiem feina jo, sa meva dona i un mosso. Sempre havia fet feina nova, sabates a mida, fins que va arribar un moment en què es va posar molta maquinària, i la maquinària es menjava la mà perquè per fer unes sabates necessitavem unes quantes hores i amb les màquines en fan moltes amb una hora. Prova d'això és que la gent s'aturà de venir a comanar sabates a mida, les fetes a les fàbriques sortien més barates.

- Així que vos hospedàveu a la Pensió Massanet...

- Sí, quan venia a l'estiu sempre hi havia estrangers que necessitaven fer un adob a les sandàlies i jo, com podia, les arreglava i sempre em donaven propina.

Va ésser precisament madò

Margalida, de la "Massanet", la que em va dir de venir a fer feina aquí, m'ajudà a cercar un lloc i el trobàrem a ca n'Ellonor Roig; estava a una cuineta, al fons del corral, i com que no me veia ningú m'asseia davall una figuera del corral i de vegades sortia al carrer amb el tibulet perquè la gent em veiés.

Un dia, madò Maria "Barona" em va fer anar a fer feina a ca un familiar seu, aquí devora, al carrer principal, i com que hi passava molta gent, em començà a anar bé; però a la setmana què va fer tres me'n vaig haver d'anar perquè el propietari de la casa no permeté que hi estigués, i me'n vaig tornar davall la figuera.

- Com arribàreu a aquest raconet?

- En Llabrés, el casat amb "sa Francesa", que també estava a la Pensió Massanet, amb qui érem amics, em tragué aquest lloc, anarem a veure l'amo en Tòfol, qui va dir que tenia un lloc molt petit i anàrem a veure'l, i aquí estic des de llavors.

Això era una escaleta per pujar al pis de dalt, vaig esbucar els esglaons que aquí feien mitja volta, ho vaig fer plà i em quedaren 10 pams de llargària per 5 d'amplada. A l'escala hi guard el material i a dalt hi vaig posar un somier i un matalàs.

- Són molts d'anys d'anar i venir de Petra...

- Per Petra el tren passava devers les vuit, en arribar aquí ja eren les dotze; em menjava mig dia cada vegada que venia. En arribar l'estiu em volia comprar una moto, però la dona i els companys m'aconsellaren que em comprés un cotxet i va ésser la manera de poder venir. Hem quedava a jeure aquí i tancava el cotxe a les cotxeres d'es "Terres".

- És el vostre un ofici que desapareix...?

- N'hi a molts que diuen que fan de sabaters, poden posar uns tacons o unes tapes; però agafar un tros de pell i un tros de sola i fer una sabata no n'hi cap d'aquests que s'anomenen ràpids que ho sàpiga fer.

Hi ha molta diferència de treballar a una fàbrica, vuit hores davant una màquina, on només es fa una part de la sabata, aferra o ripunta, unta o talla, que fer-la des de el principi.

- Els joves no segueixen l'ofici?

- No n'hi pot haver avui en dia de sabaters perquè avui costa molt la vida i un jove que es posa a fer felna, després d'haver estudiat fins als quatorce o setze anys, ja vol guanyar i un sabater no el pot pagar. A les fàbriques l'aprenentatge és molt més fàcil; però en haver-hi de posar el cap d'els dits no és igual.

- Més calarajader qué petrer?

- Quasi he viscut més aquí que a Petra, ara corren els 32 anys. Aprecïi molt els veïnats, a madò "Putxa" l'aprecïi molt, mos ajudàvem, si passava una cosa o altra tot d'una telefonaven a Petra, de vegades m'acompanyaven, en una paraula, faig fer molta amistat amb aquesta família.

- I sempre en aquest portalet...

- Jo puc dir que he recorregut tot el món i no m'he mogut d'aquest raconet. Fotografies i videos me n'han fet un caramull.

- I ara vos jubila...

- Jo me jubila, a partir de cap d'any ja no tornaré. Si vènc serà per visistar els companys, els coneguts que els aprecïi molt, ja te dic que són 32 anys d'estar aquí. Cap Vermell.

CURSET

AGRO - TURÍSTIC

SOBRE LA INVIABILITAT DEL MATRIMONI

A CÀRREC DE L'ASSOCIACIÓ DE FAMILIES EXPONENCIALS

Del 20 al 25 de Decembre

Avui amb:

ELS DIBUIXOS ANIMATS I LES TELEVISIONS

Fa un temps que el Ministeri d'Educació i Ciències acordà amb les televisions de tot l'estat, un compromís per erradicar de les seves programacions, tots aquells dibuixos animats que tinguessin imatges violentes o de caire no recomanables pels infants. Quasi totes les televisions segueixen emetent els mateixos dibuixos i pel·lícules de sempre, sense cap avís dels tipus d'imatges que es podran veure.

La veritat és que no coneixem el text real de l'acord, però ens sembla que han fet una reculada, o al menys, no han començat a aplicar-lo. Només s'ha observat uns petits canvis en els dos canals de la televisió estatal i, en un grau major, en el restringit "canal plus". Pel que fa a la resta de televisions autonòmiques i canals privats, ens fa l'impressió que no ha canviat gaire la programació d'espais que mostren activitats violentes i perjudicial pels nins/es.

Després de molts d'anys, els americans han descobert "Amèrica" i se n'han donat que les imatges violentes formaven uns futurs adults agressius, frenètics, exaltats, furients,... i tots els qualificatius que puguem imaginar. Això ha fet un tomb en el "coret" dels americans i han posat el crit en el cel. Realment és una pena que els humans siguem més ases que els ases, que necessitem veure reproduir la violència de les imatges en el món real, per intentar aturar-ho.

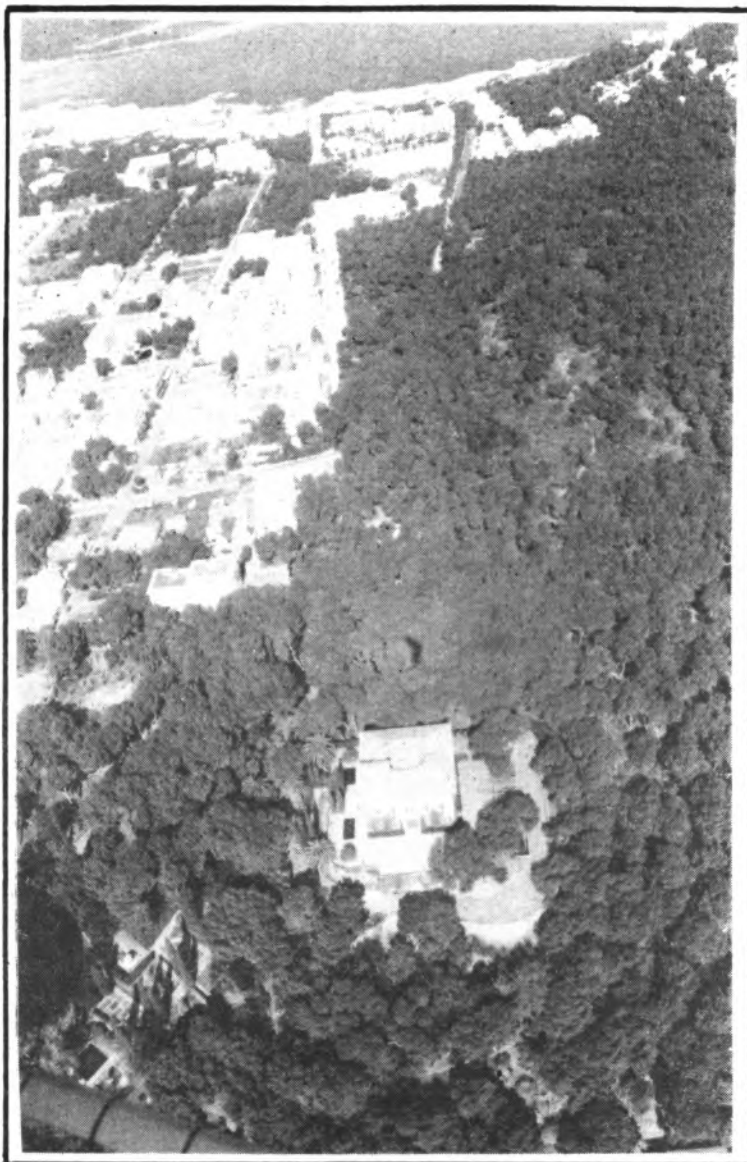
Però no penseu que hi ha massa nervis per intentar frenar aquesta promoció, quasi gratuïta, de la violència. Suposem que hi ha molts interessos econòmics i això

dificulta la solució definitiva al problema. L'altre dia vam sentir comentar que ara, a la fi, els "senyors diputats" han començat per preocupar-se pels fets que darrerament els noticiaris ens informen, com la mort d'un jove que passejava tranquil pel carrer, un home que dormia en un banc...

No trobem rar que sorgeixin grups de joves que només realitzen activitats violentes sense cap motiu que ho justifiqui. No ens amaguem darrera l'excusa de dir que necessiten treure la font dels seus problemes socials. És possible que la problemàtica social influeixi, però no neguem que les imatges ocupen el primer lloc en la producció de violència. Recordeu els darrers fets a Anglaterra i França, on els nins intentaven emular als protagonistes de pel·lícules molt violentes, simplement aplicant-ho a altres nins, a rodamóns, ...

Capdepera des d'un ultra-lleuger

Heus aci el casquet pinar àrtic de Cala Rajada. Punt concèntric de referència de meridians i paralels. Greenwich local: les tres i dotze minuts en punt i l'ombra del ultra-lleuger, talment la d'una gavina, es projecte, petita, sobre l'espés pinar. Alfa i omega, inici de l'espiral del temps que envolta la curvatura concèntrica de l'espai sideral.

De la cúpula, diuen, dels materials dels instruments i de l'esperit humà, neixen, a l'estiu, aromàtics efluvis musicals que es poden escoltar a mitja nit, previ abonament de 1.500 pessetes.

☞ Obriu la televisió entre les quatre i les vuit del vespre, i podreu observar que la majoria de programes són de caire violent. A més d'això hem d'afegir certs imatges dels noticiaris, que sembla que es proven per donar les imatges més fortes i violentes davant els distints conflictes nacionals. En un sol dia un espectador de televisió pot veure més de 5 morts per violències de distints

tipus, de 2 a 5 violacions, 10 robatoris, nombroses persecucions i detencions, etc.

Comencem per una bona informació als pares i una formació als professionals de l'ensenyament davant aquest tema. Comencem ja, ha aplicar els acords del Ministeri d'Educació amb les televisions, d'una forma sistemàtica i ràpida.

Llapis, tinta i tinter.

CAP VERMELL PROPOSA I L'AJUNTAMENT DISPOSA

Podriem explicar la proposta de moltes maneres i fer una interminable llista de motius amb els quals justificar-la. No ho creiem necessari perquè D. Antoni Flaquer "Solleric" fou en vida, i és en el record, profundament respectat i admirat per la gent de Capdepera.

Només dos breus recordatoris. Un, la seva tasca educativa que permeté a generacions de gabellins assolir uns coneixements que d'altra manera no haguessin obtingut. L'altra, els seu taranna que dona vida al que a les hores s'hen deia reconciliació nacional, donant exemple, en temps difícils, de lliberalitat i democràcia.

Proposam a l'Ajuntament que retri, en nom del poble, homenatge a D. Antoni Flaquer dedicant-li el nom d'un carrer en agraïment a la seva tasca educativa.

EN COS DE CAMISA

De les moltes explicacions sobre la crisi s'extrau que es deu a extranyes forces impersonals i a misterioses entitats sobrenaturals, en consonància en l'estesa creença que l'home no és el responsable dels seus actes.

Responsables són els del Mussol i no tenen crisis.

EL TEMPS...

EL NOSTRE TEMPS

per Joan Espiritusanto

A l'anterior número de CAP VERMELL no va aparèixer la crònica del TEMPS, i tal volta sia convenient, per els subscriptors que segueixen els fenòmens atmosfèrics, donar unes xifres referents al mes passat.

Tinguerem, a l'octubre vuit dies de pluges, la major part centrades entre els dies 18 i 22. Hem de ressaltar que el dia 27 arribarem als 55,5 l/m², xifra ben remarcable. Tinguerem a fi de mes total de precipitacions de 83,3 l/m².

Les temperatures màximes es mantingueren entre els 22° i 24° els primers 18 dies i, a partir d'aquí s'afiren una davallada fins els 15°, per tornar, la darrera setmana, a recuperar-se lentament i situar-se a final de mes als 20°. Igualment passa amb les mínimes, manteniment de les mateixes els primers 19 dies, i una baixada fins el dia 24, per tornar-se a recuperar fins a últims de mes. Les màximes foren de 27° els dies 10 i 12, i la mínima el dia 22 amb 7°.

Els vents foren mes sovint de ponent els dies de pluja.

Pel què fa al novembre cal dir que ha estat un mes molt més regular en la distribució de pluges que no l'octubre, ja que anotam 13 dies de pluja. No així en la quantitat d'aigua recollida ja que la primera desena quasi superà les dues següents, amb 44,8 l/m². A la segona la precipitació fou de 20,9 l/m² i a la tercera 28 l/m². Total del mes 93,7 l/m². La màxima en 24 hores correspongué al dia 4 que s'obtingueren 32 l/m².

Temperatures màximes en descens paulati fins el 21, que ja va ésser un dia de fred, la màxima va ésser de 7° per tornar el dia següent una altra vegada als 15°.

Tots ho sabem, quan sa madona d'es Palats es fa les clenxes... La resta de dies es mantingueren al voltant d'aquesta temperatura.

Les mínimes varen anar davallant dels 14° amb els que començarem el mes fins l'esmentat dia 21 en què arribarem als 5°, igualment el dia 22. Tres dies de millorança, els 23, 24 i 25 per tornar patir fred el 28, amb 6°. Freds relatius els nostres si els comparem amb els dels països d'origen dels nostres visitants que suporten temperatures de -17°, per exemple a Alemanya.

Els vents quasi de per tot arreu imperant la tramuntana.

Amics seguidors del TEMPS, bon Nadal i molt millor 1.994.

Hi ha gent que pareix oblidar que tots els éssers humans tenen els mateixos drets, sense importar naixement, ètnia, sexe, religió, opinió, minusvalidesa, orientació sexual...

Per això, sota el lema "Democràcia és Igualtat", ens comprometem públicament a lluitar conjuntament contra qualsevol conducta discriminatòria i a sensibilitzar totes les persones i institucions que el rebuig a les diferències significa una violació dels drets humans incompatible amb els genuïns valors democràtics.

I per aconseguir-ho tu ets molt important. Perquè el teu suport i la teva solidaritat són la major garantia de la democràcia, la convivència, el benestar, la tolerància i el respecte mutu que mereixen totes les persones.

Vamos a suponer que en una ciutat, en un Estado, sigue viviendo un cierto número, por pequeño que sea, de hombres realmente libres. Si eso ocurriera, la violación de la Constitución iría acompañada de gran riesgo. En este sentido cabría apoyar la teoría de la culpabilidad colectiva: la posibilidad de conculcar los derechos está en relación directamente proporcional a la libertad con que tropieza. En la antigua Islandia, por ejemplo, hubiera sido imposible un ataque a la inviolabilidad y aun santidad del domicilio en las formas en que ocurrió, como mera medida administrativa, en el Berlín de 1993, en medio de una población de millones de almas. Merece ser citado, como excepción honrosa, el caso de un joven socialdemócrata que en el pasillo de su apartamento abatió a tiros a media docena de los denominados "policías auxiliares". Aquel hombre continuaba siendo partícipe de la libertad germánica que sus adversarios ensalzaban en teoría. Naturalmente, el mencionado joven no había aprendido eso en el programa de su partido. En todo caso no era de aquéllos de quienes dice León Bloy que salen corriendo en busca del abogado mientras su madre está siendo violada.

En el supuesto de que hubiera sido posible contar en cada una de las calles de Berlín con uno de esos casos, con uno solo, de otra manera habrían ido las cosas. Los períodos prolongados de calma favorecen ciertas ilusiones ópticas. Una de ellas es la suposición de que la inviolabilidad del domicilio se funda en la Constitución, se encuentra asegurada por ella. En realidad la inviolabilidad del domicilio se basa en el padre de familia que aparece en la puerta de la casa acompañado de sus hijos y empuñando un hacha en la mano. Sólo que esta verdad no siempre se halla a la vista; y tampoco constituye una objeción contra las Constituciones. Lo que vale es el viejo adagio: "Es el hombre el que sale garante del juramento, no el juramento el que sale garante del hombre". Este es uno de los motivos de que encuentre tan escasas simpatías en el pueblo la nueva legislación. En teoría no está mal eso de la "inviolabilidad del domicilio"; pero vivimos en unos tiempos en que un funcionario le va pasando al siguiente el picaporte de la puerta de nuestra casa. E. Jünger, *La Emboscadura*,

RETALLS de premsa

Vet aquí tot el que tenen a dir els de la "Enciclopèdia de Mallorca" sobre el nostre pintor Jaume Mercant.

Magret, molt magret.

↓ Jaume Mercant Melis, *Horitzó infinit*

MERCANT MELIS, JAUME (Capdepera 1908) Pintor. De formació autodidàctica, començà a pintar devers 1920. Assistí durant poc temps a les classes de Josep Pons Frau i d'Arthur Segal. Les seves primers obres foren paisatges. El 1944, feu la primera exposició individual a Artà i, el 1949, la primera a Palma. El 1948, sota el patrocini de Gabriel Fuster Mayans —Gafim— i de Josep Maria Costa, exposà a les galeries Costa, de Palma. Ha conreat bàsicament els paisatges, les marines i els retrats, emprant un llenguatge senzill en el qual es manté una tradició mediterrània manifestada en el tractament de la llum, dels contrastes i de l'espai, i fa ús de contorns suaus i delicats. La seva obra pràcticament no fou coneguda fins a les exposicions fetes a Palma el 1972 i el 1974. El 1989, li fou dedicada una exposició antològica a la Llonja, de Palma

Diario de Mallorca, sábado, 13 de noviembre de 1993

HOY

Pere Nadal

Pros

La actuación de Pere Nadal certifica la fragilidad de un grupo heterogéneo en el que no han faltado las puñaladas traperas. Nadal ha actuado con toda honestidad en la crisis municipal y los elogios de muchos vecinos a su actitud de crítica evidencian el descontento de un sector de *gabellins*. El "tot va bé" del socialista Antoni Muntaner no se corresponde con la opinión de la calle que, al igual que Pere Nadal, pide mayor dedicación de los gobernantes a los problemas generales de la población. El regidor de Izquierda Unida ha puesto de manifiesto que en los asuntos caseros lo que de verdad interesa, por encima de las ideologías, son resultados de buena gestión. Lástima que su mensaje no haya cuajado en la dirección de IU.

MIQUEL BARCELÓ

Este concejal de Izquierda Unida en el Ayuntamiento de Capdepera pretendía presentar una moción de censura junto con el PP para destituir a un alcalde del PSOE.

Contras

Hay posturas y actuaciones que no son para nada consecuentes unas con otras. Que después de los comentarios y las críticas que llegan desde la izquierda en contra de los gobiernos del PP en la Comunitat Autònoma, un representante de Izquierda Unida pueda plantearse desbancar a un alcalde socialista en favor de la derecha, sólo podría tener una explicación. Y que, a pesar de que la gestión municipal sea nefasta, finalmente IU decida continuar en el grupo de gobierno, eso sí, manteniendo las discrepancias y la independencia, no parece consecuente. Más lógico habría sido dejar el grupo de gobierno, por desacuerdo, sin apoyar la moción, por diferencias ideológicas. Pero esta posibilidad, ¿no se les habrá ocurrido?

ALBERT SANSÓ

La festa de l'Esperança

any 1893

A l'any 1893 el culte i la festa de l'Esperança sofria bastants de canvis. Des de llavors han canviat moltes coses, però la festa a la Verge segueix feel a la tradició.

Durant el segle XIX el poble de Capdepera canvià de cap a peus: s'abandonaren definitivament les cases de dins el Castell; a l'any 1836 el culte es traslladà al nou temple parroquial; el cementeri que hi havia entorn de l'esglesia fou tancat; els militars també deixaren la fortalesa. Amb l'abandó, el Castell començà a enrunar-se.

Malgrat tot, el culte popular a l'Esperança continuava i, a la segona meitat de segle, s'inicià una recuperació en la devoció a la Verge "com ho demostren els nombrosos presents i mortalles que hi ha dins el temple i que constantment augmenten".(1)

Aquesta recuperació del sentiment religiós i del culte fou generalitzat a Mallorca i a tot Espanya. L'empenta popular fou tan forta i revitalitzadora que trastocà pràcticament totes les consciències i es crearen nombroses congregacions, associacions de devots i devotes, convents, ermites, temples, romeries, centres d'ensenyança, santuaris, etc.

Dins aquest context de renovació espiritual gaudia de llum pròpia la devoció i culte a la Verge. Molts de pobles mallorquins que no tenien santuari o ermita dedicada a la Verge Maria n'hi construïren una, es recuperaren antigues festes votives, es renovà el culte, s'actualitzaren velles costums de l'època medieval, etc.

El procés de recuperació del culte a l'Esperança seguia el seu curs normal però en aquell any de 1893 tots els actes en honor de la Verge es celebraren en un context social molt especial. El bisbat de Mallorca seguia en el propòsit d'acabar amb totes les comunitats evangèliques; en el mes de març es desfeia la de Pollença i, aleshores, ja es pressionava sobre la de Capdepera.

En el mes d'octubre de l'any 1892 la comunitat evangèlica de Capdepera comprà dos solars en el carrer del Centre, on actualment hi ha l'estany de Vila Nova i la casa següent que fa cap de cantó amb el carrer Estrella. En el mes de gener començaren les obres i seguiren fins en el mes d'abril en el qual l'ajuntament aturà les obres amb l'excusa de construir-hi una plaça. A partir d'aquest moment totes les forces socials i polítiques es mobilitzaren a favor o en contra de la plaça, es a dir, donant o llevant el suport a les intencions dels protestants.

Poc temps després les autoritats locals feien tancar la capella evangèlica i permetien tot tipus de pressió sobre els membres de la comunitat. La situació fou tan tensa i difícil que l'ambaixador anglès a Madrid demanà audiència a la Reina. El vicari Gabriel Artigues ho contà així: "Els protestants havien comprat un terreny i preparaven per a edificar-hi una capella; els anglesos hi gastaven la plata amb entusiasme. L'ambaixador anglès a Madrid presentar queixes en contra meua a la Reina en un voluminós expedient que vaig veure a governació de Palma. El governador, senyor Guzman, sempre treballà a favor meu i junts sortejarem el perill amb més pèrdues per a ells".(2)

Un dia es féu córrer la veu per tot el poble que a entrada de fosca s'assaltaria la capella. Els protestants alliçonats pel que havia passat a Pollença prepararen la defensa. El capvespre tots els homes membres de la comunitat es tancaren, armats amb bastons, dins la capella a esperar l'agressió que finalment i sortadament no es produí. (3)

Antoni Sancho Gili, un jove gabellí que aleshores treballava a Barcelona de pastor evangèlic, sortí en defensa dels seus companys de Capdepera enviant un comunicat al setmanari democràtic de Palma "La Voz del Pueblo" on

denunciava les salvatjades dels què eren víctimes els seus companys. En el número trenta-sis de dit setmanari li contestava "un altre caballí", pseudònim que utilitzà el vicari Artigues. En el número trenta-nou Antoni Sancho, en un altre comunicat, rebatia l'argumentació del vicari. En el mes de desembre, enmig de la polèmica, sortí en defensa del vicari mossén Antoni Ma Alcover amb un fulletó que feia flamar: "Desatinos de un protestante puestos en solfa por un aficionado al solfeo".

Segons en Josep Lluís L. Aranguren (4) el procés contra-reformador que inicià l'església catòlica en el concili de Trent posà l'accent no en les necessitats de reformar l'església sinó en el fet d'oposar-se, d'anar en contra de les reformes que promovien els protestants. Aquesta quimera triomfalista d'anar en contra la situà fora del procés històric i de tota modernització.

Aquesta mentalitat contra-reformadora encara era vigent entre els organitzadors de la festa de

Foto: Miquel Flaquer "Coix"

La festa de l'Esperança d'aquell any no fou aliena a tot el procés per desfer la comunitat evangèlica. Des de el Concili de Trent el culte a la Verge Maria era un motiu de polèmica i de discussió entre l'Església catòlica i evangèlica. Un dels principis angulars de la doctrina evangèlica és la justificació per la fe; justificar-se vol dir salvar-se i això just és possible pels mèrits de Jesucrist. Aquesta exclusivitat implica la desqualificació dels mèrits de la Verge, dels sants i dels propis, per això els evangèlics just donen culte al Redentor. L'esperit contrarreformador expressat en el concili de Trent elaborà una doctrina completament oposada a l'evangèlica amb un émfasi especial en la devoció a la Verge Maria.

L'Esperança de l'any 1893. Fou en aquest període quan en Gabriel Artigues cridà els seus amics ligorins Antoni Vidal Ródenas i en Bauzà perquè li ajudassin en la seva lluita contra la comunitat evangèlica.

Aquell any la festa de l'Esperança fou més esplendorosa que mai. L'Obreria del castell, que era la responsable de mantenir l'oratori en bon estat fou reorganitzada pel prevere gabellí Joan Serra. Antigament el gremi de teixidors de lli es responsabilitzava de mantenir el culte i d'organitzar les festes en honor de la seva patrona. Però a l'any 1807 l'agrupació gremial d'Artà de teixidors es dissolgué i ja no es tornaria a reorganitzar perquè a l'any 1832 se'n declarà l'abolició i el lliure dret

Foto: Miquel Flaquer "Coix"

d'exercir qualsevol tipus d'activitat professional sense estar forçosament adscrit a cap ofici. (5). Pertant, quan a l'any 1871 s'aconseguí l'autorització del bisbat per celebrar culte a la Verge a l'oratori del Castell es crearen dues associacions: les Filles de Maria (26-8-72) i l'Obreria del Castell perquè cuidassin del manteniment de l'oratori i de col.laborar en l'organització de les festes i del culte.

El diumenge dotze de novembre, dia en què l'església celebrava la festa del Patrocini de Maria, els feels acompanyats de la banda de música, pujaren en peregrinació al castell cantant el rosari. A partir d'aquell any es féu una novena com a preparació de la festa de la patrona. Després de molts d'anys de no celebrar-se, la víspera de la festa hi hagué unes solemnes completes a la qual hi assistí la banda de música local. La processó fou més una manifestació antievangèlica que altra cosa. Quan baixaven del castell es desviaren pels carrers dels Molins, Mar, Velleja i per unes terres de conrò enllaçaren amb el carrer de sant Pere per passar per davant la capella i increpar els protestants que hi habitaven (6).

L'endemà, dia deu de desembre de 1893, setanta-cinc membres de la comunitat evangèlica es presentaren davant el notari d'Artà, Antoni

Massot, per aixecar acta on manifestaven la seva renúncia a l'església catòlica, als seus ritus i a tot quan es relacionava amb ella.

Cent anys després sembla mentida el llarg camí avançat. Tots hem madurat i après a tolerar-nos i conviure. Que l'afecte a la Verge de l'Esperança ens agermani en la lluita diària per la vida i la pau.

Josep Terrassa

Notes

1. Arxiu Diocesà. Any 1866. III/92/45.
2. Arxiu Diocesà. Carta dirigida al bisbe en data del 24-3-1914. Victoriano Guzmán Rodríguez fou governador civil de Balears en el període 1893-95.
3. No he trobat constància documental d'aquest fet però persones de confiança com Antoni Flaquer "Solleric" i Antoni Domínguez, m'ho contaren en detalls que coincidien plenament.
4. *La crisis del catolicismo*. Alianza Editorial. Madrid, 1970.
5. *Gran Enciclopèdia de Mallorca*. Tom VI, pàg. 327. Nota de Vicenç Martorell Bonet i Antoni Mut Calafell.
6. Referències orals de Francisca Mercant Morey.

ESPORTS

ESPORTS

judo

Campionat de Balears Junior

Tres esportistes del Judo Renshinkan aconseguen entrar en la Selecció Balear, a més un aconseguix la medalla de plata i un altre la de bronze

El passat dissabte dia 2 d'octubre es disputà al Palau Municipal d'Esports de Calvià el Campionat de Balears Junior (sota 21 masculí i sota 19 femení) amb validesa per al Campionat d'Espanya.

El Judo Renshinkan hagués pogut tenir una major fortuna, en especial per l'actuació de Joan J. Nicolau i de Santi Espiritusanto. Nico hagués pogut aconseguir la medalla d'or, ja que el combat final el guanyà per "koka", "yuko" i "wazaari" al seu favor, però per mor d'un descuit a pocs segons de la finalització i l'aprofitament, per part del seu adversari, a la perfecció d'una tècnica "shime waza" l'obligà a haver-se de conformar amb la segona plaça. Santi era l'altre possible medallista, però el seu rival d'Eivissa va saber aprofitar millor les oportunitats i Santi quedà eliminat de la competició.

Altre combat brillant i vàlid per entrar a formar part de la Selecció Balear Junior fou el de Magdalena Massot contra la representant de Formentera, Beatriz de la Dueña. Un vertader recital de judo de competició fou el que protagonitzaren na Magdalena i la seva contrincant, que després de marcar una ampla varietat de puntuacions no s'aturà fins fer amb un "ippon".

El resultat final del Club Renshinkan fou el següent: Joan J. Nicolau, medalla de plata; Angel Sánchez, bronze; i entren dins la Selecció Balear Junior, que aviat anirà a Madrid a participar en el Campionat d'Espanya: Joan J. Nicolau (categoria menys de 65 k.), Magdalena Massot (menys de 52 k.) i Catalina García (menys de 66 k.)

C.E. J.R.

BASQUET

L'equip de bàsquet sènior del Cap de Llevant ha arribat a l'equador de la competició en una situació còmoda a nivell classificatori.

Si l'aspiració màxima, a principis de temporada, era la de mantenir-se, poden preveure

que aquest objectiu s'assolirà sense massa entrebancs. Però, vist com han anat les coses, creim que el conjunt local hagués pogut aspirar a cims més alts. De fet, la pista de S'Auba s'ha postrat inexpugnable, i ha estat a les sortides on l'equip ha mostrar més manca de convicció en les seves possibilitats. Si s'haguessin duit alguns punts dels desplaçaments, estariem parlant d'aspiracions sèries a la lluita per al Campionat.

Per altra banda, una de les dificultats amb què l'entrenadora Ani Muñoz s'ha trobat, ha estat les baixes constants de jugadors, ja per obligacions personals o professionals, ja per lesions o sancions, de manera que pràcticament no hi ha hagut cap diumenge que hagi pogut comptar amb tot el planter de què disposa.

Ens espera pràcticament tota una segona volta de competició i el que caldria seria que la gent comparegués en major nombre a la pista de S'Auba i recolzar als al.lots del Cap de Llevant que, no ho dubteu, ens ofereixen el millor espectacle esportiu del què podem gaudir a nivell local.

PER NADAL, NO SEMBREM LA MORT ALS NOSTRES BOSCOS.

La utilització d'arbres (vius o tallats) com a element decoratiu de Nadal és una moda introduïda no fa gaires anys entre nosaltres, però que està assolint proporcions alarmants.

Pins, alzines, teixos, savines i qualsevol altra espècie d'arbre de la nostra Serra o marina, arbusts com el cirerer de Betlem i l'arbre de visc, i fins i tot arbres d'importació, com l'abet, són arrabassats, tallats o mal trasplantats quan s'acosten les festes de cap d'any, per acabar dins els contenidors de fers un parell de setmanes després. A la part forana, donat el més fàcil accés als boscos, és més freqüent que les famílies surtin a procurar-se l'arbre directament de la naturalesa, mentres que a Ciutat els grans magatzems i els mercats nadalencs fan un gran negoci amb la venda d'arbres.

Aquesta és una realitat contra la qual el GOB creu arribat el moment d'emprendre una gran campanya, amb l'objectiu de convèncer el gran públic de la necessitat d'erradicar un costum que és tot un símbol de manca de respecte per l'entorn.

En aquest tema dels arbres de Nadal, com en tots, existeixen alternatives. Qui no se resigni a abandonar la tradició, trobarà al mercat excel·lents models artificials fets de plàstic, alguns dels quals a penes són distingibles dels de veres; el seu cost més elevat queda compensat pel fet de ser de duració indefinida. També se poden fer arbres a base d'una branca seca d'arbre fruital, de papers brillants, etc. Qui tenguí un jardí o trast pot decorar per uns dies un arbre viu. Tot, menys utilitzar un arbre silvestre, ja sigui comprat o anat a cercar, viu o mort.

MATAR UN ARBRE PER CELEBRAR UNA FESTA ÉS UN COSTUM INDIGNE D'UN POBLE CIVILITZAT.

FESTA de l'ESPERANÇA 1.993

100 ANYS de PROCESSÓ
10 ANYS del PATRONAT

CAPDEPERA, DESEMBRE de 1.993